

ІВЧЕНКО Олександр Георгійович (10(23). 11. 1903, м. Великий Токмак, нині Токмак Запоріз. обл. — 30. 06. 1968, Запоріжжя) — фахівець у галузі авіаційного двигунобудування. Доктор технічних наук (1962), академік АН УРСР (1964). Сталін. (1948) та Ленін. (1960) премії. Герой Соц. Праці (1963). Державні нагороди СРСР. Закін. Харків. мех.-маш.-буд. інститут (1935). Відтоді працював на заводі № 29 у Запоріжжі (нині ВАТ «Мотор Січ»): від 1938 — провід. конструктор двигуна М-89, під час 2-ї світової війни (в евакуації у м. Омськ, РФ) — нач. серій. КБ, заст. гол. конструктора. Від 1945 — нач. Запоріз. маш.-буд. КБ «Прогрес» (від 1994 — його імені). Під керівництвом та за безпосеред. участі І. зроблено

роблено серії поршн. двигунів AI-26, -10, -12, -14P, -14P для навч.-тренувал. і бойових літаків По-2, Як-12, -18, -20, Ан-14; поршн. і газотурбін. двигунів AI-4Г, -26ГР, -26В, -14В, -7, -24В, ТВ-2 ВК для вертольотів Б-5, -9, -10, -11, Ка-10, -15, -18, -22, -26, Мі-1, -3, -7, -8, Як-100; потуж. турбогвинт. газотурбін. двигунів AI-20К, -20Д, -20М, -24 для пасажир., транспорт. і десант. літаків Ан-8, -10, -12, -24, Іл-18, гідролітака Бе-12; пуск. двигунів ТС-12Ф, AI-2МК, -8, -9 для літаків Ан-8, -10, -22, Бе-12, Іл-18, Ту-95, -114, Як-40 і вертольотів Мі-1, -6, -10 та ін.; перший у СРСР двоконтур. турбореактив. двигун AI-25 для пасажир. літака Як-40; низку двигунів назем. призначення, зокрема для приводу бурових установок, суден на підвод. крилах і повітр. подушці, пересув. електростанцій, бензопилки «Дружба» тощо. 2003 у Запоріжжі встановлено пам'ятник І., одну з вулиць названо його іменем.

Рекомендована література

1. Иванов А. А. Г. Ивченко // *Авиация и космонавтика*. 1969. № 7;
2. Логвиненко О. Чи потрібні людству мрійники?: Таким був видатний авіаконструктор Олександр Івченко // *ЛУ*. 1998, 10 груд.;
3. Крикуненко А. Звезда конструктора // *Созвездие*. Кн. 1. Москва, 2003;
4. Виленский Ю., Муравьев Ю. Александр Ивченко: *Авиация и личность*. К., 2003.

Ф. М. Муравченко

Бібліографічний опис:

Івченко Олександр Георгійович / Ф. М. Муравченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-13668>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).